

Европейска обсерватория по въпросите на многоезичието

Информационен бюлетин № 48 (ноември–декември 2012 г.)

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu/>

Преводи на [немски](#), [английски](#), [български](#), [хърватски](#), [испански](#), [гръцки](#), [италиански](#), [португалски](#), [румънски](#) и [руски](#) са достъпни онлайн.

1. [Заклучения на конференцията в Рим](#)
2. [Последни актуализации на сайта](#)
3. [Подкрепете многоезичието и културното многообразие](#) и [станете член на ЕОВМ](#)
4. [Културно движение в САЩ: Трите процента](#)
5. [Съобщения и издания](#)
6. [Прочетете предишните бюлетини](#)

1) **Заклучения на конференцията в Рим**

Третата европейска конференция по въпросите на многоезичието се проведе в Рим, в Университета „Ла Сапиенца“ на 10, 11 и 12 октомври 2012 г., в съвместна организация на Европейската обсерватория по въпросите на многоезичието и асоциацията „Евролингвистика – Юг“ под надслов: “Езици без граници – многоезичие” и под почетното председателство на проф. [Тулио де Мауро](#). Тя показва, че многоезичието, чрез своите вътрешни и транскултурни измерения, е гарант за езиковото многообразие, творчеството във всичките му форми и мира.

Конференцията завърши с общи заключения, както и с частни изводи в областта на образованието, икономиката, политиката в нейното национално и международно измерение и културата.

Общи заключения

Редно е да започнем със следната констатация: въпреки че идеологията на едноезичието се явява като неприемливо опростяване от всички гледни точки, тя все още е културният и политически хоризонт на повечето европейски страни, изразяващ се с динамика, която може да доведе до самозатваряне в идентичността или до езиковата хегемония на един език – английския. Аргументите, които се изтъкват днес в защита на многоезичието и културното многообразие от страна на икономисти, юристи, лингвисти, психолози и други, засягат само един елит. Обществата ни са под въздействието на устойчива едноезикова представа, исторически свързана с установяването на националните държави, която се опровергава от примерите от античността и множество страни в света и която се засилва от икономическата криза, наложила една логика на сметките, до степен че се стига до намаляване и изчезване на езиковото обучение.

Във времето на глобализацията и възникването на един многополюсен свят, най-вече поради появата на нови световни сили като Бразилия, Китай и Индия, решението да има един универсален език (*lingua franca*) все повече разкрива както своите ограничения, така и първостепенната важност на многоезичието в днешния свят.

Налагат се действия в няколко направления:

- В обществото: да се развият представите, като се подобри осведомеността на обществото, на просветните дейци, на медиите, без да се разчита на политическите

лидери. В гражданското общество има малки „разсадници“, от които произлизат многообещаващи проекти.

- В областта на просветата и научните изследвания:
  - Запазване и развитие на мултидисциплинарните научноизследователски области и сфери на действие във взаимодействие с местните структури и разпространяване на резултатите във всички посоки;
  - Дейно застъпване за една лингвистика на активното участие, която да оказва въздействие върху качеството на живота и социално-икономическото развитие;
  - Отваряне на учебните предмети и отправяне на предизвикателство към езиковото обучение и дидактиката на езиците да предлагат повече ефикасни алтернативни пътища за обучение и научни изследвания;
  - Насърчаване на многоезиковото и междукултурно образование на всички нива на образователните системи – от детската градина до висшето образование;
  - Отправяне на призив към правителствата да разнообразят предлагането на езиково обучение още от началното училище и да направят така, че това разнообразие на избора да бъде оползотворено;
  - Приканване на правителствата да спазват ангажимента, който поеха на Европейския съвет в Барселона през 2002 година за два задължителни чужди езика в края на втория цикъл на средното образование;
  - Приканване на Европейската комисия да предложи мерки, позволяващи възраждането на научни публикации на езици, различни от английския;
  - Отправяне на призив към университетите да въведат истински езикови политики, които не следва да се ограничават само със затвърждаването на знанията на изучаващите английски, но също така да преследват целта за изучаване на втори жив език или, още по-добре, трети, който не се предлага в гимназиалния курс.
- 1. В областта на икономиката:
  - Езиковото многообразие и езиковите умения са и трябва да бъдат разглеждани като средство за осигуряване на заетост и конкурентоспособност, а езиците да се разглеждат като неизбежно измерение при управлението на международните предприятия;
  - Принципът на правото на труд на езика на приемащата страна трябва да се прилага като общо правило и езиковите потребности да се приспособяват към стратегическите нужди на предприятията;
  - Трябва да се предприемат действия във всяка страна, за да се разпространят резултатите от изследванията и успешните практики сред предприятията посредством специализираните професионални издания, първоначалното и продължаващото обучение.
- 2. В областта на политиката:
  - Европейските страни трябва да приемат предизвикателството на миграциите, били те вътрешни за Европа или идващи отвън, и да овладеят процесите на интеграция, признавайки многообразието от идентичности като ценност за мигриращите лица и за приемащите ги общества;
  - Европейският съюз трябва да препотвърди своето езиково многообразие като основа на европейското гражданство и да извлече съответните поуки;

- ЕОВМ призовава към създаване на гражданска инициатива съгласно Договора от Лисабон, с цел да се укрепят правните основания на многоезичието в работата на институциите.

3. В областта на културата:

Не можем да научим всички езици, ето защо преводът играе толкова съществена роля в културните и научните трансфери. Явлението не е ново – няма да преувеличим, ако кажем, че западната цивилизация е възникнала вследствие на превода. В това отношение така наречената „западна“ наука нямаше да бъде това, което е, без приноса на Индия, Китай, арабския свят. Сега, когато става дума за обеззападняване на света, повече от всякога преводът заема централно място. Във време, когато немалко езици са застрашени, преводът се превръща в нещо като кислород, необходим за тяхното оцеляване.

Езиците, които далеч не са дословни копия едни на други, представляват толкова много източници на творческо въображение. Това е също толкова валидно в областта на изкуствата и литературата, колкото и в областта на науките за човека и естествените науки. Езиците не са прости инструменти на мисълта, те ѝ придават облик.

Без помощта на многоезичието и превода на възможно най-много езици няма истински обмен на знания, идеи и въображение, нито, следователно, осмисляне на съвременния и миналия свят в цялото му богатство и разнообразие.

В областта на киното и аудио-визуалното творчество неолибералните политики, провеждани от много правителства от осемдесетте години насам, доведоха единствено до обезсилване на творчеството. Следва да се насърчи съгласуването на националните политики с европейските, което ще даде възможност за възраждане на аудио-визуалната продукция и европейското кино.

- [Заклучения в областта на културата](#)
- [Заклучения в областта на политиката](#)
- [Заклучения в областта на икономиката](#)
- [Заклучения в областта на образованието](#)

2) Сред [последните актуализации на сайта](#)

- [L'Italie obtient gain de cause en matière de droits linguistiques](#)
- [The internet is becoming more multilingual: Study](#)
- [Višejezinnost: od politike EU-a do uionica \(Konferencija\) - Zagreb, 23.studenog 2012](#)
- [Sauver les langues de l'extinction numérique \(Courrier international\)](#)
- [Educar para a diversidade, a interculturalidade e a paz](#)
- [Une langue, une histoire en partage](#)
- [Meertaligheid en diversiteit \(Taalprofs.com\)](#)
- [Le mauvais tour de Babel \(AgoraVox\)](#)
- [La intraducibilidad \(¿?\) de los grupos sociales](#)
- [Colloque "Traduction des dialectes" 7-8 déc.](#)
- [Plurilingualism by Robert Scarcia](#)
- [Studie: Das Internet wird zunehmend mehrsprachig](#)
- [Circulaire sur la politique des langues AEFÉ : pour une éducation plurilingue](#)
- [Plurilingualism \(Robert Scarcia\)](#)
- [EURid et l'UNESCO dressent le bilan du multilinguisme en ligne](#)
- [Interpretazione dialogica: aspetti teorici, didattici e professionali](#)
- [Le plurilinguisme vu et vécu par Migrilude](#)
- [Ces mots qui meurent. Les langues menacées et ce qu'elles ont à nous dire](#)
- [Falar mais de uma língua é uma questão de sobrevivência](#)
- [Le CSA épingle les médias pour mauvais usage de la langue française](#)

- [Het belang van meertaligheid \(Taalpeil\)](#)
- [Les bonnes pratiques linguistiques dans le monde du travail](#)
- [Cas d'application de la loi Toubon](#)
- [Mujeres, identidad y bilingüismo](#)
- [Libye : Langues étrangères et dictature ne font pas bon ménage](#)
- [Mehrsprachigkeit: Von der EU-Politik ins Klassenzimmer](#)
- [Ces mots qui meurent, les langues menacées et ce qu'elles ont à nous dire](#)
- [Signs of life for foreign-language films in the U.S.](#)
- [Abkhazia: io, preoccupato per la legge sulla lingua](#)
- [Les pratiques théâtrales dans l'apprentissage des langues](#)
- [Multilingual Individuals and Multilingual Societies \(New publication\)](#)
- [Les langues vivantes à la session 2013 du baccalauréat](#)
- [Uma Internet cada vez mais multilingue \(Relatório EURid/UNESCO\)](#)
- [Dictionnaire des écrivains migrants de langue française \(1981-2011\)](#)
- [Ronde Tafel over de status van de taalprofessional](#)
- [¡En Alemania se habla Spanish! \(Deutsche Welle\)](#)
- [III Symposium internat. "Le multilinguisme dans le cyberspace"](#)
- [Publication "Traduire les droits" \(Dir. Christine Pagnouille\)](#)
- [A Berna si parla inglese...è la fine della Svizzera!](#)
- [La Fabrique européenne des traducteurs : aider les jeunes](#)
- [OIF defends Qatar's admission to French-speaking club](#)
- [Unioeste lança Fórum das Línguas Brasileiras de Imigração](#)
- [Ordonnance de référé CGT contre Danone pour application de la loi Toubon](#)
- [Logopedie bij meertalige kinderen: meertalige logopedie?](#)
- [L'apprentissage de "l'autre langue" est-il devenu un choix de raison ?](#)
- [Vortrag zum Thema „Mehrsprachigkeit und Wirtschaft“ in Bozen](#)
- [A écouter sur France Culture : Le Haut Elfique de Tolkien](#)
- [Meertaligheid steeds belangrijker voor carrière](#)
- [Ecología Lingüística \(Observatorio Atrium Linguarum\)](#)
- [Sénégal : De la nécessité d'une politique plurilingue](#)
- [Zweitsprachigkeit: Leben in zwei Welten](#)
- [Une loi pour rendre obligatoire la VO sous-titrée à la télé](#)
- [I giovani europei e il multilinguismo \(Cittadino europeo\) .](#)
- [Estados Unidos y el plurilingüismo \(video\)](#)
- [Un rapport révèle les faibles revenus des traducteurs en Europe](#)
- [Defensor del Pueblo critica falta de multilingüismo de la Comisión para consultas](#)
- [L'apocalypse linguistique aura-t-elle lieu ? \(La Voix de la Russie\)](#)
- [Assise europeee del plurilinguismo all'Università "La Sapienza" di Roma](#)
- [Sapienza, tutela dei diritti linguistici "Risorsa per uscire dalla recessione"](#)
- [Jugement du TGI de Vienne opposant Danone à la CGT](#)

3) Подкрепете многоезичието и културното многообразие и [станете член на ЕОВМ](#)

ЕОВМ не може да се развива в мисията си на пазител и модератор на взаимността без Вашата подкрепа.

От провеждането през ноември 2005 година на първата конференция в Париж, до Рим, 10, 11 и 12 октомври тази година, извървахме дълъг път.

Сайтът се превърна в жалон и ние работим за създаването на нов сайт, в който сърфирането ще бъде по-лесно и търсенето на документи – по-бързо. Стремим се постоянно инфобюлетинът, който познавате, да бъде в крак с актуалната тематика, да водим идейни битки и да се заканваме с пръст на едноезичието. „Всеанглийският“ е едноезичие, доведено

до крайност, усмирителна риза за езиците и културите.

Благодарим Ви, че подкрепяте ЕОВМ в това начинание чрез [Вашето членство](#). Наистина имаме нужда от Вас.

4) Културно движение в САЩ: [Трите процента](#)

С партньора ни LEAP (Laboratoire européen d'anticipation politique – Европейската лаборатория за политически прогнози) споделяме грижата да търсим информация, доколкото е възможно, от първоизточника, на местно ниво. Знаем, че хуманитарните науки, считани за нерентабилни, са оставени на произвола на съдбата в американските университети, а оттам и в европейските, тъй като последните са напълно хипнотизирани от отвъдатлантическия модел. Поради това и се умножават магистърските програми изцяло на англо-американски, единственият мотив за което са конкуренцията между университетите за привличане на студенти. Качеството на обучението не е критерий за избор – съдбата на всички тези обучения е нагаждане към посредствеността. Тема с такова значение заслужава стратегически размисъл, който, уви, е неоткриваем, но който искрено желаем да се случи. ЕОВМ публикува две статии на тази тема, които разбуджат духовете (от Claude Truchot [на френски](#) и [немски](#) и от [Pierre Frath](#)).

Една проста асоциация на идеи – три процента е броят на преводни публикации в САЩ. Това е самодостатъчността, която властва в тази част на света, но за колко време още? Тази самодостатъчност и папагалството на Европа са един от аспектите на дисбаланса в съвременния свят.

В тази част на света, в която властват консерваторската революция и утралиберализмът от 80-те години, се разправяше не толкова отдавна, че икономическата криза вече е невъзможна, а някои европейски папагали говореха за „щастлива глобализация“ и заявяваха, през 2008 година, че „кризата е зад гърба ни“, при положение че тя едва започваше.

В такава една ситуация естествените науки, разбира се, не могат изобщо да помогнат. Хуманитарните науки също, до такава степен те са доведени до унищожение. При все това просветлението, което днес липсва, може да дойде само от тях. Възстановяването на функцията на критичност и аналитичния дух в нашите общества е най-неотложното нещо, от което се нуждаем, културният повей, от който сме лишени днес. Успех [на „Трите процента“](#), на които подаваме ръка.

5) Съобщения и издания

- [Вечеря – дебат – концерт, сряда, 5 декември 2012 г. в Брюксел](#)
- [„Одисеята според Омир“, от Krystin Vesterälen](#)
- [La clé des langues, октомври 2012 г.](#)
- Брой първи на списанието „Repères-Dorif“ (<http://www.dorif.it/ezine/>)! Френският език в многоезиковия контекст на университетските центрове по лингвистика в Италия.
- [Докладът в Парламента за използването на френския език, 2012 г.](#)
- [Corso di Perfezionamento in Scrittura Web Plurilingue - Spiccare-Lem](#)
- Културно многообразие и творческа Европа – 23 октомври 2012 г. „Творческа Европа“ е нова програма, посветена на културния и творческия сектор, която Еврокомисията предложи на 23 ноември 2011 г. за периода 2014–2020 г. Конференция, която можете да [слушате още веднъж](#).
- Постоянна международна конференция на университетските институти за писмени и устни преводачи (CUITI), Организация на обединените нации, Женева, 17 и 18 януари 2013 г. [Научете повече](#).
- [Beyond French New Languages for African Diasporic Literature](#), 29 и 30 март 2013 г., Йейлски университет, Ню Хейвън, Кънектикът, САЩ

- [Revue Internationale d'Études en Langues Modernes Appliquées, брой 6/2012](#), покана за изпращане на статии, краен срок: 1 март 2013 г.
- [Старт на многоезичната версия на календара на LSHS](#)
- [Sprachenbewusstheit im Fremdsprachenunterricht](#)
- [Доклад в Парламента за използването на френския език, 2012 г.](#)
- [The Poetics of Multilingualism – Поетиката на многоезичието](#), покана за доклади, краен срок: 31 декември 2012 г.
- [Lengua, cultura y política en la historia de la traducción en Hispanoamérica](#), Editorial Academia del Hispanismo, Vigo, 2012
- [Sesta edizione delle Giornate dei Diritti Linguistici](#)
- [Всяко дете може да успее с езиците \(Chaque enfant peut réussir en langues – покана за доклади\)](#), краен срок: 15 декември 2012 г.
- [NET.LANG: Как да успее многоезичното киберпространство](#), публикация на мрежата „Маауа“
- [Нова публикация: Multilingualism and Creativity](#), Anatoliy V. Kharkhurin, 2012
- [Френският език в многоезичния контекст на университетските центрове в Италия](#), сборник с материали от научните срещи, 18 и 19 февруари 2011 г., Болоня (CILTA-Университета в Болоня, CLA – Университета в Мачерата, CLA – Университета в Перуджа, CLIFU – Университета в Торино) – координатор: Mathilde Anquetil
- [Идентичности, езици и култури на предприятието: сближаване в различието?](#), Euromed Марсилия, 20–22 март 2013 г., покана за представяне на доклади, краен срок: 12 декември 2012 г.
- [Ново издание: Двойното в превода или посредничеството \(невъзможно\) \(Le double en traduction ou l'\(impossible?\) entre-deux\), част 2](#), координатор: [Michaël Mariaule](#), Университет „Шарл де Гол – Лил III“, и [Corinne Wecksteen](#), Университет в Артоа, [Artois Presses Université](#)

6) [Прочетете предишните бюлетини на ЕОВМ тук](#)

ЗВУКОВА МЕТОДИКА

Като „отваря“ ухото за честотите на целевия език и променя естествено гласа в реално време, изключителният и лицензиран метод SpeedLingua предлага на специалистите по езиково обучение решение, което бързо подобрява уменията за устно изразяване на техните курсисти и чудесно се вписва в предлаганите от тях уроци.

Ако не желаете повече да получавате този бюлетин, отговорете на това съобщение, като го озаглавите с NON.

ЕОВМ — 4 rue Léon Séché F-75015 Paris, France —
<http://www.observatoireplurilinguisme.eu/> — <http://www.efm-mehrsprachigkeit.eu>
 – Мобилен телефон: ++33 (0)6 10 38 68 90